

TOVERITAR

The State Historical Society

No. 3

Tiistaina, Tammik. 17 p.—Tuesday, January 17th

1922—Kahdestoista Vuosik.

KIRJE PIETARISTA

"Ensiksikin tervehdin sinua, vanha toveri, jonka kanssa niin monta vuotta olemme käsikkäin käyneet, niin monista vaikeuksista suoriutuneet. Viime vuodet ovat eroittaneet suuren määrän uskollisimpia tovereita. Vankilan muurit kätkeyvät taakseen parhaat toverit. Eri maissa, porvariston vainoa paossa, on meitä niinkään monet sadat. Kaikki me kuitenkin lujasti uskomme, ettei se päivä ole kaukana, jolloin taas kaikki yhdessä kuljemme eteenpäin, yhdessä jatkuen taistelua, pyrkien voittoon. Tämä päivä on sitä lähempänä, kunta innokkaammoin me kukin, missä sitten liennemekin, työskentelemme suuren asiamme, proletariaatin vapauden hyväksi.

Tällä viikolla marraskuun 6, 7, ja 8 päivää Suuren Lokakuun Vallankumouksen neljättä vuosijuhlaa. Näin monen vuoden kuluttua on mielelläni todeta, että Neuvostovalta on todellakin jo elänyt neljä vuotta, vaikka kaiken maailman lahtarit ovat kimppeumme hyökänneet sangen usein tänä aikana. Olipa kerrankin v. 1919 syksyllä kokonaista 14 maata julistanut Neuvosto-Venäjälle sodan. Sodittu on, ja usein ovat verenhimoiset viholliset olleet porteillamme. Mutta epätoivo ei vielä kertaakaan ole vallannut taisteluvälisiä proletariaattia. Ja nyt me ensi kerran julimme Neuvostovaltaa vuosipäivää ilman sotarintamaa. Tosin pian tämän jälkeen "Suur-Suomi" järjesti lahtarinosun Karjalaan, mutta ei tarvitse olla mikään Sibylla ennustaakseen tälle saman kohtalon kuin edellisillekin "nousuille": Ruumilyylille työtä ja kansan kukkarosta markkoja.

Vallankumousjuhlat alkoivat kuuden päivän iästä. Silloin pidettiin toverillisia illanviettoja, jolloin vanhat tsaarinaikana vuosia ja vuosikymmeniä toimineet puolueen jäsenet kertoivat käytännöllisiä kokemuksiaan vallankumouksessa. Varsinkin sen työn uhreina kaatuneista tovereista kertoivat eloonjääneet muistelmiaan. Ihmeellisempää kuin romaanit on vallankumouksen historia, ja suuria sankareita syntyy ja kasvaa tällöin. Hehkuvin mielein kuuntelivat nuoremmat puolueen jäsenet näitä vallankumouksen rohkeita työntekijöitä, vankilaita ja maanpaot käyneitä tovereita. Heidän lujutensa ja uhrattavuutensa myös rohkaisee nykyisten vaikeuksien keskellä taistelevia nuorempia vallankumouksellisia.

Huomattavin tilaisuus oli juhlien aikana pidetty Pietarin - Neuvoston juhlaistunto. Tilaisuuteen pääsi, paitsi Neuvoston jäseniä, näitä tämän proletariaatin tasavallan Pohjoisen alueen hallitusmiehiä ja naisia myöskin sitä varten valmistetuilla pääsykortteilla. Hankittuani sellaisen, kiirehdin tuntea ennen kokouksen alkua Kansan talon suureen oopperasaliin. Tällöin alkoivat alkumat kerrokset olla täynnä yleisöä. Vähitellen täyttyi koko suuri sali tupaten ja sisään ei luonnollisesti kaikki pyrkijät päässeetkään, sillä tämän Tasavallan omainsuutena on se, että meitä ihmisiä on täällä joka paikassa niin hirvittävästi paljon. Koko maassa 150 milj. ja täällä Pietarissa vaatimaton alku siihen. Vaikka Suomen-lehtien mukaan on Pietarin asujamisto monta kertaa kuollut sukupuuttoon, näkkään ja tautteihin, vieläpä hukkuuutkin Nevan

tulviin, on meitä täällä vain joka paikassa niin paljon, että monasti soisi joukon vähemmäksi. Mutta tämä kaikki on kuitenkin parasta mitä olla voi, sillä siihen perustuu Venäjän työlästehtävien vallan voittamattomuus.

Juhlan keskeisimpänä ohjelmanumerona oli Pietarin Neuvoston monivuotisen puheenjohtajan, ja tällä kertaa sekä puolueettomien että kommunistien yksimielisesti siihen toimeen ehdottaman ja valitseman toveri Sinovjevin juhlapuhe. Sinovjevin saapueissa muun puhemiesistön kanssa saatiin otettiin heidät vastaan myrskyisillä suosiosoituksilla. Ja tuon tuostakin puheen aikana kaikuvat voimakkaat suosiosoitukset. Verrattomalla eloisuudella ja terävyydellä toveri Sinovjev esitti vastustajien väitteitä Neuvostovaltan elinvoimasta sekä vertaili niitä tosiasioihin. Monastihan olemme saaneet lukea kirjoista ja lehdistä, miten viimeisiä päiviään Neuvostovalta elää, tai vielä niinkin, että se on jo melkein kokonaan kukistunut. Kuinka monet runot ja suorasanaiset on "Suur-Suomenkin" lehdistö sen asian kunnialsi virittänyt. "Vaikka tiemme on vaikea ja raskas, on se kuitenkin oikea ja voittoon vievä", lopetti toveri Sinovjev puheensa.

Tälle Neuvoston jhlaitstunnolle antoi kansainvälisen leiman se, että siihen oli saapunut harvinaisia vieraita. Ensimmäinen esiintyi Saksan kommunistisen Puolueen puheenjohtaja Brandler, jonka oli onnistunut karata Saksan noskelaisten vankiloista. Hänet otettiin vastaan jatkuvilla kiittäntapauksilla. Tunsihan jokainen taistelija iloa, että taas yksi joukosta oli onnistunut murtaamaan kahleensa. Yhdistyneisiin voimiin luottaneen vakuntti toveri Brandler, että ei ole se päivä kaukana, jolloin Saksan prole-

tariaatti ryhtyy ratkaisevaan, voittoon vievään ryntäykseen.

Hämmästyksellä oli suuri, kun ilmoitettiin vieläkin harvinaisempia vieraita saapuneen kokousta tervehdittämään. Esiintyi nim. neljä unkarilaista toveria, jotka olivat vapautuneet Horthyn vankiloista. Nämä ynnä suuri joukko heidän tovereitaan oli vaihdettu Neuvosto-Venäjällä oleviin unkarilaisiin upseereihin. Unkarilaisten toveriien puolesta esiintyi vallankumoushvitoksen viljelyskoulun johtaja, toveri Pister, joka oli tuomittu 20 vuodeksi kuritushuoneeseen. Tullin puhui tämä valkotukkainen taistelija. Puhetta kuunneltaessa jos ei tarkannut eri sanoja, tuntui selvästi tuttu soitto. Unkarin kieli kuuluu samaan sukuun mihin omammekin "Neuvosto-Unkari" kaatui, eläköön Neuvosto-Unkari" oli loppu huudatus puheessa.

Useiden maiden tervehdysten päätyttyä seurasi suurenmoisen ja arvokkaan konsertti-ohjelma. Kuvaavana seikkana siitä, miten rakas International on Pietarin työläisille kerrottu koon, että kun konserttimestari ilmoitti loppunumeroksi jonkun muun kappaleen, kuului salista voimakkaasti: "Pyydämme Internationalin." Tämä pyyntö esitettiin siitä huolimatta, vaikka Internationalia oli illan kuluessa esitetty useamman kerran. "Kauti Internationalin uusi syntyy ihminen" kaikui vaikuttavasti tuhansien työläisten suussa ulos rakkauteen yöhön.

Viimeisenä juhlapäivänä, 7 marraskuuta, kävivät joukot lippuineen vallankumoussankarien haudoilla. Käneti vanhoivat eloon jääneet jatkavansa kaatuneiden työtä.

Neuvosto-Venäjällä on naisille a-

SANKARI

Kirj. Mikael Rutanen.

Hän sankari on, myös sankari mainehen kantaa, pelvotta tietään kulkevi ken, vaikk' vaino hänt' uhkaa, horjuen säiky ei kuin pelkuri sortajan peistä, mutt' iskut torjuu miehenä hammasta purren, niinkuin muinoin sankarit rohkeat Troijan.

Hän sankari on ajan uuden nousevan urho, tarmoa rinnassaan sekä sielussa tulta, syönessään pyhä pyrkimys vilpittön elää, kaiken kaikessa vapaus kallehin hänelle. Hän kuoloa säiky ei, mutt' silmiin katsoo, niinkuin sulhoaan sulokatein, kihlattu immyt.

Teonsankari hän, ei sanojen tuhlari halpa, mi kerskuvi ain' mutt' peläten käy salasoppeen,

lähimainkaan vielä, vaikk' vaara ei uhkana hällä, näin pettään itseään, myös pettään toiset, raukkana värjyen piilossaan vilutautisen lailla.

Mutt' rohkeena seisovi paikallaan teonsankari ylviäs, vaaroja uhmaten tulikatsein, säihkyvin silmin, ei itseään pettään, ei pettään toista; aatteille uskollinen, myös kumouksutua seuraa, kaikkensa antaen riemuin luokkansa eestä...

Muistonsa kuolematoimain' syömissä elää jälkeen jäänehen. Ei hautahan vaivu työ, jonka suoritti hän, vaikk' sankari vaipui, mutt' yhä runsaammin pyhä siunaus vuotaa ryöppynä nostattain ajan orjia maasta, sankari haudassaan näin kuolonsa kostaa!

vautyneet laajat työmahdollisuudet.

Vuosi vuodelta kasvaakin toimintansa harjaantuneiden, monistuneiden nais-työläisten lukumäärä. Luulisin Pietarin olevan naisten yhteiskunnalliseen työskentelyyn nähden etujalla. Onhan Punainen Pietari vallankumouksen sydän, täällä siis on innostusta ja uhrattavuutta ponnistella vaikeissakin olosuhteissa. Venäjän Kommunistisessa Puolueessa ovat naisjäsenet, paitsi äidit, joilla on pieniä lapsia, samojen velvollisuuksien alaisia kuin miestoveritkin. Heitä kohtaan noudatetaan samaa kokenusmenetelmää, kuin miestovereita-kin kohtaan. Kansainvälisessä sodassa ottivat naiset suurenmoisesti osaa armeijan varustamiseen. Työläisnaiset istuivat työnsä päätyttyä tuntikausia yhteisissä työväenkerhoissa ja suorittivat vapaaehtoisia työtä, mitä erilaisempien tarvikkeiden valmistamiseksi rakkaan Punaisen armeijan tarpeisiin. Mutta paitsi tätä on kaikki yhteiskunnallinen rakennustyö antanut naisille lukuja, vieläpä raskaita tehtäviä. Huolto-asiat, joihin kuuluu lastenkodit, seimet, tarhat, siirtolait y. m. ovat vaatineet paljon työtä. Miten saada lapsille vaatteita, miten laitoiksi tarvittavia välineitä, hämmityslaitteita, silmäkysymyksiä. Sitte tulee valvoa sairaaloita, kouluja, saunoja, tehdä työtä tehtaalaisten keskuudessa, ennenkaikkea valistuksen harjoittaminen suurten tietämättömien puolueettomien massojen keskuudessa on antanut naisvereille työtä. Neuvosto-Venäjän uusi talouspolitiikka tulee epäilemättä lisäämään naisvereille tuntuvasti työtä. Monet laitokset, jotka ennen kuuluivat valtion hankintaan, ovat nyt jääneet kuntien huostaan. Ettel näitäni taaksepäin menoa tapahtuisi, vaan että kaikki toiminta kansanvalistuksen, huollon y. m. aloilla menisi eteenpäin säännöllisesti ja jatkuvasti, siitä tulee naisoverien yhdessä miestoverien kanssa pitää tarmokasta huolta. Vuodet ovat kasvattaneet ja kasvattavat edelleen yhä naisia valvotuneta naisjoukkoja, jotenka yhä useammin saadaan kuulla tuunastusta onnistuneesta naisten sitouttamasta työstä.

Naistoverien olisi mielestäni hyvä hankkia mahdollisuuden mukaan nyt jo teknillistä valistusta monissa tomissa. Ei voi kyllin suureksi arvostella sitä hyötyä, mitä on vallankumoukselle siitä, jos toverit kaikkialla, muun toimintansa ohella valmistavat erilaisia tehtäviä. Vaikka Neuvosto-Venäjällä on jo neljän vuoden ajan lakkaamatta toimineet erilaiset kurssit ja oppilaitokset, valmistuen kuumeisella kiiroella toimitsijoita erilaisiin tehtäviin, on puute koulutetuista tehtäviin pystyvistä työvoimasta monilla aloilla, kuten kouluissa, lasten kodeissa, seimissä, tarhoissa, huoltoaloissa, tuntuva. Työläisnaisten kasvatusta ja koulutusta jatketaan edelleen ja tämä yhdessä eri tehtävissä saavutetun kokemuksen kanssa antaa joukostaan mitä pätevimpää työntekijöitä eri aloilla. Näin kullekin vähitellen yhä järjestyneempään käytännölliseen yhteiskunnalliseen rakennustyöhön.

Vallankumouksellinen tervehdykseni täällä olevilta tovereilta. Kestävää innostusta kaikille luokkataistelujovereille.

H. K.